

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.460/2018/7.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás
előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

A felperes: felperes neve (felperes címe

A felperes képviselője: ... Ügyvédi Iroda

Az alperes: alperes neve, mint a Bevándorlási és Menekültügyi
Hivatal jogutódja

Az alperes képviselője: Dr. ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: idegenrendészeti ügyben hozott közigazgatási
határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 8.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Szegedi
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. január 9-én kelt
1.K.27.832/2017/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
1.K.27.832/2017/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az
alperesi jogelőd 106-Át-32282/1/2017. számú határozatát - az
elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az
elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a
felperesnek 60.000 (hatvanezer) forint együttes elsőfokú és
felülvizsgálati eljárási költséget.

A kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A nigériai állampolgár felperes - nyilatkozata szerint - 2009-ben illegálisan érkezett Törökországból az Európai Unió területére, Görögországba, ahol tartózkodási engedélyt kapott. Görögországban 2010. június 22-én feleségül vette ... magyar állampolgárt, akinek házasságkötés utáni neve A házasság 2010-ben két hónapot éltek együtt Görögországban, majd a feleség visszajött Magyarországra, míg a felperes Görögországban maradt.
- [2] A felperes először 2013 májusában utazott be Magyarországra, 2013 decemberétől életvitelszerűen Magyarországon tartózkodik a házastársa tulajdonát képező Makó, Bajcsy-Zsilinszky lakótelep C4 épület A lph. III/10. számú lakásban. A felperes részére a 2014. január 29-én benyújtott kérelme alapján kiállításra került a 2019. április 2-ig érvényes tartózkodási kártyája, erre figyelemmel 2014. május 20-tól lakcímet létesíthetett a házastársa lakásában.
- [3] A felperes magyar házastársára hivatkozva 2014. május 30-án terjesztette elő állandó tartózkodási kártya kiállítása iránti kérelmét. Az eljárás során az elsőfokú hatóság a felperest és házastársát 2014. március 5-én külön-külön meghallgatta.
- [4] Az elsőfokú hatóság a 2017. augusztus 7-én kelt határozatában a felperes állandó tartózkodási kártya kiállítása iránti kérelmét elutasította. Az indokolás szerint a felperes és házastársa a kérelem benyújtását megelőzően a házasságot a jogszabályban meghatározott két éves időtartamnál régebben megkötötték, azonban a házasság megkötése, azaz 2010. június 22-e óta eltelt időszak teljes egészére életközösség folyamatos fennállása a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmtv.) végrehajtásáról szóló 113/2007. (V.24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 33. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően nem igazolt, ugyanis csak 2014. május 20. napjától rendelkeznek közös bejelentett lakóhellyel. A jogszabály azonban az életközösségnek a házasságkötés óta való folyamatos fennállását követeli meg a családtagként történő állandó tartózkodási jog megszerzése feltételeként.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperesi jogelőd (a továbbiakban: alperes) a 2017. szeptember 7-én kelt 106-Át-32282/1/2017. számú határozatával az elsőfokú határozatot - az indokolási rész kiegészítésével - helybenhagyta. Hangsúlyozta, hogy a Vhr. 33. § (2) bekezdése értelmében a családi életközösség tényleges fennállása a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás, valamint az idegenrendészeti nyilvántartások adatai alapján vizsgálható. A felperes a fentiekre figyelemmel az Szmtv. 16. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltaknak nem tesz eleget, mert a házasságkötésük óta házastársával az életközösség folyamatosan nem áll fenn. Az állandó tartózkodási kártya kiadása iránti kérelem elutasítása nem képezi akadályát annak, hogy a felperes a tartózkodási kártyája birtokában továbbra is Magyarország területén tartózkodjon.

A kereseti kérelem

- [6] A felperes keresettel támadta az alperes határozatát kérve annak bíróság felülvizsgálatát. Előadta, hogy házastársával a házasságkötést követően Görögországban együtt éltek, ennek ellenkezőjét az alperes nem bizonyította. A Görögországban kiállított tartózkodási kártyája nem került visszavonásra, ez igazolja, hogy a családi életközösség köztük megvalósult. Az Szmtv. 16. § (2) bekezdés b) pontja nem támaszt olyan követelményt, hogy az életközösség fennállásának Magyarországon kell teljesülnie.

Az elsőfokú ítélet

- [7] A közigazgatási és munkaügyi bíróság jogerős ítéletében a keresetet elutasította. Az indokolásban felhívta az Szmtv. 16. § (1) bekezdés b) pontját, 16. § (2) bekezdés b) pontját, 17. § (1) bekezdését; a Vhr. 1. § d) pontját, 24. § (1) bekezdését, 33. § (2) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339. § (1) bekezdését.
- [8] Kifejtette, hogy az alperes a tényállást megfelelően tisztázta és megalapozottan állapította meg, hogy a házasságkötés után a házasság feleknek csak 2014. május 20-tól állt fenn közös lakcíme. A Vhr. 33. § (2) bekezdése a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás kötelező vizsgálatát írja elő a hatóság számára, a felperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a magyarországi lakcímre történő bejelentkezést megelőzően házastársával Görögországban együtt éltek. A házasság felek egybehangzóan előadták, hogy Görögországban két hónapot éltek együtt 2010-ben, ezt követően csak 2013 decembere óta áll fenn a házassági életközösségük.
- [9] Az Szmtv. 16. § (2) bekezdés b) pontja és a Vhr. 33. § (2) bekezdése kötött bizonyítási rendszert határoznak meg, amely szerint az állandó tartózkodási kártya kiállításának egyik feltétele, hogy a felek a házasság kötését követően a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás adatai szerint közös lakcímmel rendelkezzenek, amely jelen esetben nem valósult meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és a keresetnek való helytadás iránt. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást és a vonatkozó jogszabályokat helytelenül értékelte, megsértette az Szmtv. 16. § (2) bekezdés b) pontját, a Vhr. 33. § (2) bekezdését, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 1. § (1), (2) bekezdését, 2. § (3) bekezdés 50. § (5) bekezdését és ezeken keresztül a Pp. 339. § (1) bekezdését.
- [11] Hangsúlyozta, hogy a Vhr. 33. § (2) bekezdése - az alperesi határozattal és az ítéletben írtakkal szemben - nem rendel el

kötött bizonyítást, mert a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás adatai mellett nem zárja ki más bizonyítékok felhasználását.

- [12] Az elsőfokú bíróság az életközösség és a tényleges együttlakás fogalmait nem megfelelően alkalmazta. A házastársi életközösséget, mint fogalmat nem lehet csupán az együttlakás feltételének megfeleltetni. Nem szűnik meg az életközösség például akkor, ha felek közös döntése alapján az egyik fél hosszabb időtartamú külföldi munkát vállal. Jogi értelemben tehát az életközösség fennállásához nem csak azt kell nézni, hogy szoros értelemben egy lakásban laknak-e a felek, hanem azt is, hogy fennállnak-e az egyéb feltételek, nevezetesen az érzelmi-, szexuális-, és gazdasági közösség, valamint együvé tartozás érzése. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:514. §-a érzelmi és gazdasági közösségként értelmezi az életközösséget. Az alperes és a bíróság helytelenül értelmezte az életközösség fennállását amikor megállapította, hogy az közte és felesége között nem állt fenn folyamatos. A feleség magyarországi munkavégzése nem a házastársi életközösség megszakadását jelentette, csupán időlegesen nem éltek közös lakásban.
- [13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását indítványozta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [15] A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.
- [16] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pontosan és törvényesen megállapított tényállásból helytelen jogi következtetésre jutott.
- [17] Az Szmtv. 16. § (2) bekezdés b) pontja értelmében állandó tartózkodásra jogosult a magyar állampolgár házastársa, feltéve, hogy a házasságot a kérelem benyújtását megelőzően legalább két éve megkötötték és azóta életközösségük folyamatosan fennáll. A Vhr. 33. § (2) bekezdése szerint a regionális igazgatóság a Tv. 16. § (2) bekezdése alkalmazásában - az életközösség Tv.-ben meghatározott feltételeknek megfelelő fennállásának ellenőrzése céljából - a) a Tv. 82. § (1) bekezdés a) pontja alapján a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból adatot igényel a magyar állampolgár és családtagja lakóhelyéről vagy tartózkodási helyéről, illetve b) felhasználja az idegenrendészeti nyilvántartásban a harmadik országbeli állampolgár családtag szálláshelyére vonatkozó adatokat.
- [18] A felülvizsgálati bíróságnak elsődlegesen abban a jogkérdésben kellett döntenie, hogy miként kell értelmezni az Szmtv. 16. § (2) bekezdés b) pontjához kapcsolódóan a Vhr. 33. § (2) bekezdését,

vagyis az életközösség fennállása vonatkozásában kötött-e a bizonyítás, avagy nem.

- [19] A Kúria a Kfv.VI.37.685/2018/10. számú ítéletében állást foglalt a fenti jogkérdésben, az ezen döntésben írtakat továbbra is irányadónak tartja, attól nem kíván eltérni.
- [20] A felperes és házastársa nyilatkozatából egyértelmű, hogy a házasság megkötését követően rövid ideig éltek együtt Görögországban, a feleség még 2010-ben visszatért Magyarországra. A felperes Görögországban maradt, 2013 decemberéről tartózkodik életvitelszerűen a házastársa tulajdonát képező makói lakásban, majd a tartózkodási kártyája kiállítását követően 2014. május 20-ától létesíthetett lakcímet a fenti ingatlanban.
- [21] Az alperes elsődleges jogi érvelése szerint az Szmtv. 16. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott konjunktív feltétel - az életközösség két éven át tartó folyamatos fennállása - nem valósult meg, mert a Vhr. 33. § (2) bekezdése kötött bizonyítási rendszert rögzíti. Ezzel szemben a felperes okfejtése az, hogy a bizonyítás nem kötött, más bizonyítékok is figyelembe vehetők a folyamatosan fennálló életközösség igazolására.
- [22] Az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
- [23] A Kúria az Alaptörvény 28. cikkében foglalt elveknek megfelelően értelmezte az Szmtv. 16. § (2) bekezdés b) pontját és a Vhr. 33. § (2) bekezdését.
- [24] A közigazgatási eljárásokban - így az idegenrendészeti eljárásokban is - főszabály szerint a szabad bizonyítás rendje érvényesül. Kötött bizonyítás akkor alkalmazandó, ha erre jogszabály kifejezett rendelkezést tartalmaz. Önmagában az a tény, hogy adott jogszabályhely kötelezővé teszi meghatározott bizonyíték felhasználását az eljárás során, még nem jelenti azt, hogy kizárólag ezen bizonyíték alapulvételével kell a döntés meghozni.
- [25] Az Szmtv. perbeli ügyben alkalmazandó 16. § (2) bekezdés b) pontja a két konjunktív feltétel bizonyításáról nem rendelkezik, a Vhr. 33. § (2) bekezdése pedig nem értelmezhető a szabad bizonyítás általános elve alóli kivételként, vagyis a kötött bizonyítás előírásaként.
- [26] A Vhr. 33. § (2) bekezdés a) pontja az „adatot igényel”, míg b) pontja a „felhasználja (...) az adatokat” kifejezést használja, amelyek az adott bizonyítási eszköz kötelező felhasználását írják elő, ugyanakkor nem jelentenek kizárólagosságot. Ebből a Kúria megítélése szerint az következik, hogy a hatóság az életközösség Szmtv.-ben meghatározott feltételeinek megfelelő fennállása ellenőrzése céljából ezeket az adatokat köteles beszerezni, de

egyéb bizonyítékok is felhasználhatók az ügyben.

- [27] A Kúria a nyelvtani, logikai és teleologikus értelmezésre alapítottan - figyelembe véve és alkalmazva az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott értelmezési alapelvet is - arra a következtetésre jutott, hogy az Szmtv. 16. § (2) bekezdésében meghatározott életközösség folyamatos fennállásának ellenőrzése vonatkozásában a Vhr. 33. § (2) bekezdése nem ír elő kötött bizonyítást, kizárólag azt határozza meg, hogy az a) és b) pontokban megjelölt bizonyítékokat be kell szerezni, de ezek mellett további bizonyítékok is figyelembe vehetők és értékelhetők, így érvényesül a szabad bizonyítás elve. A felperesnek - az elsőfokú ítéletben írtakkal egyezően - lehetősége van arra, hogy a lakcímnnyilvántartáson kívüli egyéb bizonyítékokkal igazolja a házassági életközösség folyamatos fennállását.
- [28] A felülvizsgálati bíróság megítélése szerint az idegenrendészeti hatóság az Szmtv. 16. § (2) bekezdés b) pontja vonatkozásában mérlegelési jogkörében dönt, így eljárása jogszerűségének megítélésekor irányadó a Pp. 339/B. §-a. E szerint mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárt, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szabályai megállapíthatók, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.
- [29] A Kúria hangsúlyozza, az elsőfokú hatóság és az alperes döntésüket a kötött bizonyítási rendszerre hivatkozva hozták meg, ehhez képest további szempontokat - eltérő jogi álláspontjukra figyelemmel - nem értékelték és mérlegeltek, vagyis az első- és másodfokú közigazgatási határozat sérti a Pp. 339/B. §-át is.
- [30] A Kúria a fentiekre figyelemmel a Pp. 275. § (4) bekezdését alkalmazva a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az alperes határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.
- [31] Az új eljárás során az idegenrendészeti hatóság köteles a jelen ítéletben írt jogi alapok szerint eljárni betartva a Pp. 339/B. §-ában írtakat, vagyis a tényállást a kellő mértékben fel kell tárnia, az eljárási szabályokat betartania, a mérlegelés szempontjainak a határozatából ki kell tűnnie, amelynek okszerűnek kell lennie.
- [32] Az életközösség folyamatos fennállása értékelése során az idegenrendészeti hatóságnak szükséges figyelembe vennie a Ptk. irányadó rendelkezéseit.

Záró rész

- [33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.
- [34] A pervesztes alperes köteles a felperes részére a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [35] A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-ára és az

illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel.
[36] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. július 3.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó
bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
tisztviselő